

Szerkesztőség és kiadó hivatal

Székhelyi-utca SIMON-ház Kunz József nr kereskedésével szemben.

HIRDETÉSI NYELVEK.

Előzetési pénzek és a kiadás körüli pausz, valamint a lap szelemi részét illető minden körülmények ide intézendők.

Hírmegtelen levelek csak ismert kszektől fogadtatnak el.

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TARSADALMI és KÖZGAZDASÁGI LAP.

A SZABADELVU PART KÖZLÖNYE

Megjelen naponként, a vasárnap és péntek kivételével.

Előzetési ár:

Helyben háshoz hordva vagy vidékre postán küldve:

Egész évre	10 frt — kr.
Félévre	5 frt — kr.
Negyedévre	2 frt 50 kr.
Egy hóra	1 frt — kr.

Hirdetési díj:

Or-hasábsopetitor egyszeri belgátásáért 5kr Bélyegdíj minden hirdetésért kátfm 30 kr Nyilvítár 4 hasábsopetitorért 20 kr.

Hirdetést vagy reklamot magában foglaló udjónság sora 50 krajóar.

XIV. évfolyam 1887.

Debreczen. Kedd, Deczember 27.

252. szám.

— **Előfizetőinkhez.** Az a híres névsor, mely előfizetőink listáját mutatja, lapunk fennállása óta alig változott, vagy ha igen, csak akkor, midőn minden év elején néhány új előfizető nevével kellett azt szaporítanunk. Minden előfizetőnk kedves régi ösmerősünk már, a kikhez az újév közeledtével hosszú előfizetési felhívásokat intézni teljesen felesleges. Annyi év alatt tapasztalhatták, hogy mi nem ígérünk fellegvárakat de többlet nyújtunk, mint a mennyit vidéki lap rendszeren adhat, és a mivel büszkén dicsekedhetnénk az, hogy lapunk a jó ízlést sohasem sérti, légből kapott pletyka híreket sem közlünk, erkölcselen nyomtatványokban még hirdetésünk között sem adunk helyet, magán ember ellen nem forgatunk fegyvert és e tekintetben nyílt-téri rovatunk sem áll minden kapeziáskodónak rendelkezésére. A mai sajtóviszonyok között ezeket bátran és jólelkiszerettel erényként sorozhatjuk fel.

— Lapunk kiadó és szerkesztői viszonyaiban semmi változás sem áll be, de az eddigi dolgozótársak erenyedetlen szorgalommal fognak igyekezni a lap belértékét mindinkább emelni. Politikai cikkeinket ezután is elsőrendű írók írják, helyi-erdei cikkeink ezután is kimerítők és megbizhatóak lesznek, újdonságaink változatosak, s minden eseményről hiven referálók, tárczáinkban **Vértesi Arnold** „A bojár leánya” című regényének közlését kezdjük meg, s mint eddig ezután is érdekes és lehetőleg értékes novellákat és önálló tárczacikkeket.

A lapunk iránti érdeklődést emeltávirati rovatunk. A változó politikai események napoként a legizgatóbb híreket ígérjük, s mi e hírekről a leghitelesebb forrásból napoként táviratban hozunk értesítést. A déli-eltőlí országgyűlésről lapunk táviratát közöl, s egyáltalán minden tekintetben nélkülözhetővé tudjuk tenni a drága fővárosi lapokat. Kérjük előfizetőinket,

A „Debreczeni Ellenőr” tárczája.

A vörössávos fogoly-madár vésznapja.

Írtá: Daudet Alfonz. Ford. Mendlaky.

Ki ne tudná azt, hogy a csapatokban együtt élő foglyok bozótos árkokba, vagy mélyebb barázdákba rakják fészkeiket, honét a legesekélyebb nyugtalanító neszre fől-szállnak a magasba, röptükben elszéledve, mint egy maroknyi buzmag a vető kezéből.

Magunk is kedélyes és nagyszámu csapatban a szántóföldekkel határos erdőszélen árokmentében települve éledgettünk, hol egyaránt könnyű szerrel keresünk meg a mindennapot, mint a hogy óvhatjuk is lelénk. A mióta tollaim kinőttek, izomatom fejlődött és megtanultam fűrgén szaladni, nagyon megszerettem az életet.

És mégis nyugtalanított valami, a mi nem volt más, mint az ősi vadászatok megnyílta, — a miről anyáink sugdosva ujságotak.

Társaságunk egyik véne e tárgyban így szól hozzám:

— Ne aggódj, vöröske — (így neveznek piros csőröm miatt) — ne félj semmit, a vadászat beálltával magammal vislek, s tudom istenem, nem lesz bajod!

A ki így szolt hozzám, egy éltebb kakas volt, teli fufanggal, kinek bár a vörös patkó széles mellén ott diszlott, s itt-ott már egy-egy ősz tolla is jelentkezett, még eléggé mozgékony volt.

Fiatal korában egy szem serét érte a szárnya alját, a miért is nehékesebben is röpült a többieknél, de pótolta e hiányosságát szemfülességgel fölröpülése alatt s kétszer is körüljárta szemeit és mindenkor szerencsésen kibujt a hinárból.

hogy tartsanak meg eddigi nagyrebcsült jó akarattukban s körükben lapunk számára jó akaró barátokat és előfizetőket szerezni sziveskedjenek.

Leltár.

(P. C.) Az ó év végén s az ujnak küszöbén az igazi kereskedő nemcsak mérleget készít, hanem leltároz is, hogy vagyona állásáról hamisítatlan képet nyerjen. Ily alkalmakkor a kétes értékek részben beiratnak s az avult áruk a lehetőleg redukált árszabály szerint számítatnak.

Minőn — az utóbbi utóbbi hetek nagy emoziói és rángatózásai után s a legközelebbi jövőnek még mindig rejtélyes alakulásával szemben hazánk és az egész monarchia részére a mérleget összeállítjuk s a vagyont leltározzuk, azt hisszük, — nem végzünk hiábavaló munkát. Csak előnyös lehet, ha mima-gunk tisztába jövünk a rendelkezésükre álló erkölcsi és anyagi erők terjedelmével és az sem árt, hogy felölük gyűlölköink és irigyünk teljes értesülést nyernek. Mert hála Istennek! nincs okunk vagyoni állásunkat szégyenlení, leltárunk dus és a valóságnak megfelelő.

A hatalmas dualasztikus birodalom élén oly uralkodó áll, kinek a történelem a „lovagias” epithetont adta, a ki a megtestesült loyaltás, igazságszeretet, a férfias bátorsággal párosult határtalan jószág. Császáruk és királyunk népeinek nemcsak tiszteletét élvezi, hanem gyermeki szeretetük benső hajlamát is és tágas birodalmában nincs hely, — hol bizton és gondtalanul ne járhatna, fejét nyugalomra ne hajthatná. És lásd Oroszországot!

Magyarországon Tisza Kálmán van a kormány élén, azon férfiú, kit barátai, és ezek képezik a lakosság tulnyomó többségét, nagyrebcsülnek és csodálnak, mint eddig ritkán volt rá eset, különösen nálunk, hol a hangulat oly gyakran változik, hogy államférfit oly állandóan és

őszintén tisztelték és csodáltak volna és kinek hatalmas politikai értelmét lángoló tiszta hazafiságát, rendkívüli tetterejét és kitartását még ellenfelei is elismerik. Tisza kormányzása alatt a magyar állam-eszme mily mély gyökeret vert, a lakosság minden rétegét mennyire áthatotta, az eklatáns módon nyilatkozott a napokban, midőn a láthatár oly mélyen beborult s a háboru minden pillanatban kitörhetett: Szent István koronájának széles egész birodalmában egyetlen hang sem volt hallható, mely a legodadóbb, a legáldozatkészebb hazaszeretnek nem adott volna kifejezést; egy határozottan dákómán irányzatú lap, a temesvári „Luminatoriu,” mely különben a legfanyarabb és magyarelles módon ütöte a revindikáció politikáját, a fenyegető háboru-veszély behatása alatt kereken kijelenti, hogy teljes bizalmát helyezheti a nép azon férfiakba, kik a kormány élén állnak és minden állásbeliek érdekét hiven és igazságosan őrzik s ápolják. De adjuk meg a tiszteletet az igazságnak: a pszichologikus momentumban Taaffe „Versölmungs” — minisztériumával szemben Ausztriában is csehek és szabadelvűek egyformán loyalisaknak és hazafiasaknak bizonyultak. És lásd Oroszországot!

Pénzügyeink sok kívánni valót hagy-nak fenn, a monarchia mindkét államának makacs deficittel kell küzdenie, — melyet alig dobtak ki az ajtón, az ablakon ismét visszatér s a legmegfeszítettebb exorcizmusok daczára nem számúzhető, kereskedelem és ipar évek óta pang, ha nem hanyatlik. Mindazonáltal a hazai pessimizmus és idegen roszakarat együttvéve is alig voltak képesek még ezen zord napokban is a papírjaink ellen irányzott baissét alig két napnál tovább fentartani. Ugyanis hatalmas bankjaink és társulataink vannak, élükön a legimpozánsabb pénzhatalom a világon, a hitelintézeti csoport, melyek aczél kézzel, vas

pénzszekrényekkel és kimerithetlen hit-tellel szilárdan fenntartják az osztrák-magyar értékeket minden támadás ellen és a monarchia szükségleteinek fedezésére, különösen, ha a védelemről van szó, minden időben annyi milliót tartanak készen, a mennyire szükség van. És lásd Oroszországot!

Van a monarchia egész területén ezer boggal kiterjedt vasuti hálózatunk mind-ama transversátiókkal és kiágazásokkal, melyeket a stratégia igényel. Feladatunk magaslatán álló igazgatóságok, élükön az osztrák és a magyar államvasutak, az osztrák-magyar államvasut-társaság és a déli-vasut igazgatóságai, adott pillanatban karöltve, egyesített értelemmel, ügyesség-gel és pontossággal végnélküli vonatoka irányítanak a kitzított pont felé, gyorsai és hibátlanul fogamatosítható nálunk, ha arra kerül a sor, a legkiterjedtebb mozgósítás is. És lásd Oroszországot!

A külügyminisztériumról és a had-ügyi kormányzatról, melyek éppen most állták meg oly fényesen a próbát és azon tökéletes egyetértésről, mely a közös, az osztrák és a magyar kormányt lelkesíti mind arra nézve, a mi a monarchia-biztonságát, becsületét és méltóságát illeti, a koronatanács eredményei után felesleges beszélni. Az összes minisztériumok és valamennyi miniszter mind egy szívből, egy lélekből beszélnek. És lásd Oroszországot! . . . .

— A hadügyi szükségletek fedezése és a külügyi helyzet. A „Bud. Corr.” a következőket jelenti: Azon összeg fölöl, mely a legutóbbi közös miniszteri értekezlet alkalmával a hadügyi kormányzat beszerzésére, rendelkezésre bocsátott, a legkülönbözőbb szá-mok kerültek közhírré. Mindezen közlemények már annál fogva sem lényeges jelentőségek, mivel a hadügyi kormány, meg lehet még miniszteri értekezleten megállapított szerény maximális összeget sem lesz kénytelen egészen felhasználni. A magyar pénzügyminiszter abban a helyzetben van, hogy a Magyarországra eső hányadot a pénztár

mes, mandola szagot árasztott. Gyönyörű arany szín fázányok legegésztek itt, elővigyázatból rejtegetve vörös taréjúkat, nehogy megláttasanak. Most az egyszer nem is voltak ókámé, oly gögösek! Evés közben tőlünk kérdezte az újságot és hogy vajon közölök esett-e áldozatként valamelyik.

Ezalatt a reggeli körül eleinte elcsen-desedett vadászok csakhamar ismét zajosabban beszélgettek.

— Mi ott a pohánkában hallánk a pohárkozintásokat és a repülő dugaszok patogásait.

Aggódo öregem sürgösen ajánlá a viszabuvást előbbi menhelyünkre. Ilyenkor a erdő álomba merülnek látszik. A kis posolya vize, a melyből az özikék is szomjúk oltják, a mártogató nyelvek által még ne lett felzavara.

A jámbor kis nyulaknak rendes legeltjükön ilyenkor szörét se látni.

Ellenben érezni lehet, fly vészes órában, a légkörnek valami meghatározhatlasajátos rezgését, mintha csak minden fűsz és minden falevél vesztét sejtendé, noha a erdő vadállományának temérdek a buvóhelye odvas fatörzsek, bozótos cserjebokrok, rözsbuczkók, áthatlan túske-csoportok, azután megördök és természetes vályuk, a hol sz munkra oly soká cláll a víz egy-egy es nap után.

Megvallom, nagyon kedvemre lett volt ezen úregek egyikébe bújni, de társam bitatott a kivülmaradásra, azon célból, hogy messzire láthassunk és hogy szükség eset a szabad ég leheszen felettünk.

E tanácsa ugyanevnek javunkra vált, me a vadászok immár az erdőbe léptek. Ah, ezekről az erdőben elhangzó lövsokról, a melyek foszlánynyá szakgatták vén fák lombozatát, miként az áprilisi jégés rostaként átlýgúgatták a törzset, ho-sohasem feledkezém meg!

Ez gyakran magával vitt az erdőszélére. Van itt elrejtve a gesztenyésben egy sajtószéri faházikó, mely elzárvva egész éven át néma mint az elhagyott rókalýuk.

— Nézd meg jól e kunyhót, kicsike, mivel ha majd füst száll a kéményből, ha majd tárva leend ajtaja és felhuzatnak az ablakredők, — csak is olyankor lesz rossz dolgnak!

S én biztam szavaiban, mert tudhatám, hogy az ajtó nem most fog nyílmi először. S másnap hajnal hasadtakor már észlelém, hogy társaim sorakoznak az árokban.

— Vöröske, vöröske! A vén kakasom volt, a ki szólított. Olyan furesán állottak a szemei!

Jere hamar — s tégy úgy, mint én. Félig még álomba merültem követém. Nem repültem, nem is szaladtam, de végig surrantam az emelkedettebb rögök alján, miként a bujkáló mezei egér. Midőn közel jártunk a kis házikóhoz, füstölmi láttam kéményét, felnyitva ablakait és feltárt ajtaja előtt teljesen felszerelt vadászok ácsorogtak, kiket körülgrádozóának a vizslák.

— Gyérünk a tarlókra, — mondá vezetőm — az erdőre majd délután megyünk. Rögötn elertettem, miért visz erre öreg kalauzum, de dobogott is szívem többi szegény társaim miatt.

Egyszere csak megindultak a kutyák és sebes vágatva felénk tartottak, mielőtt még az erdőt elhagytuk volna.

— Huzd meg magad, mondá az öreg, mialatt ő maga is meglapult. Egyidejűleg sikoltva felszállott tőlünk vagy tíz lépésnyire egy megrémült fúrjecske, tátott szájjal, és szétterjesztett szárnyakkal, mire nagy zörejtámadt s ellepett bennünket egy sajátos büzös porfelhő, mely fehéres volt, és melegen ránk lehelt, noha a felkelő nap alig emelkedett a láthatárra.

Teljesen elfogott a félelem, úgy, hogy nem bírtam futni. Szerencsénkre épp ekkor értünk az erdő szélére.

Társam leguggott egy tölgyesbe s magam is mellé húzódtam, s figyeltünk a lombok alatt.

Rettenetes puskázás folyt a szántóföldeken és minden izemben remegve, lecsuktam szememeimet.

S midőn időnként visszatérő bátorságom rávett, hogy szememeimet ismét felnyissam, — magam előtt láttam a széles, kopár szántóföldeket, a melyeken az iramodó ebek felkutattak minden fűszálat, minden egyes sarjadozó bokorkát, időnként önmaguk körül forogva, mint a bolondok és nyomban követék őket a vadászok. Ezek a kutyákat káromlással és feddő szitkokkal vezényelték nyomrónyomra s villogtatták puskáik csövét a mindinkább magasra emelkedő napfényben.

Egy ilyen kisebb felhőben, úgy véltem, hogy apró faleveleket látok szállingózni, bárha a szántókon egyetlen élő fa sem volt.

Azt mondá erre vén kakasom, hogy a miket látok, azok tollak s valóságban bevált a szava, mert előltünk vagy száz lépésre egy gyönyörű szürke fogoly zuhant a barázdák közé, kinosan megemelve vézró fejét.

Mire a nap magasra emelkedett és forrón lövelte felénk sugarait — a fegyver durrogás váratlanul megszakadt.

A vadászok visszatértek a házikóhoz, hol vígan pattogott a rözse-tűz. Ezt körülültek s élénken tárgyalták az egyes lövések eredményét, míg kutyáik fáradtan és nyelvéket lóbázza, a társaság háta mögé kerültek.

— Reggelihez ülnek. — szólalt meg társam, — tegyünk mi is ugy.

Ezzel besiklottunk a nagy pohánkás táblába, a melynek fehér feketén tarka, félig vilárgzó és félig érett magas felszíne kelle-

disztermében. Lesz tombola is, igen szép nyem-
remény tárgyakkal, s egyáltalán a derék
nőgyelet fog róla gondoskodni, hogy a bucsu
az ő szentnapján ne legyen szomorú, s hogy
az újév első óráiban ne legyen senkinek sem
gondja, sem bűje. A tombolához nagyszámu
nyeremény érkezett be Dr Propper Alajosné
urnához, s a sok drága csese-bece kellemes
meglepetéseket fog nyújtani a szerencsés nyem-
reknél. Természetesen a főzél a táncz lesz,
s urak, hölgyek tánczolni mehetnek az új év
elő. Az pedig azért lesz jó, mert a babona
az tartja, hogy a mit újév első napján esi-
nál az ember, azt teszi egész éven át. A ki
tehát tánczolni fog, jókedve lesz egész éven
át. Ezért a ki jókedvű akar lenni, menjen ő
szentnapján a Bikába. Belépti díj
1 o. é. forint.

— A hó vastag rétegben borítja a föl-
det. A fák galyai, házak fedele görnyedez a
fehér teher alatt. Most aztán elmondhatjuk a
magyar lyrikussal: piros eszímam nyomát
hóval lepi be a szél. Az igaz, hogy most
nincs piros eszímam, hanem kérdés, rövid idő
alatt, nem fogja-e ellepni a hó a baka ba-
kanosának nyomát? A hideg pedig egyre
magassabb fokra hág. Tegnapelőtt éjjel elérte
a — 14 fokot, úgy hogy az ünnepek alatt az
átlagos hőmérsék 7—10 re tehető fagypon-
t alatt. A nagy hó esés sem akar megszűnni.
A csillagos hóhelyek egyre hullanak, s fa-
gyos lepellel borítanak mindent be. Valyon
fog-e a doni kozák lova a mi hó mezőinket
szagaldozni?

— A biharmegyei agarász-egylet alapsza-
bály-tervezetét a belügyminiszter változtatás
nélkül megerősítette. Ez által a sport érdekeit
felkarolni szándékozó egyesület működésének
biztos alapja is megvetetett. Az egylet,
mely jelenleg Markovics Károly ideiglenes
elnöké alatt áll, ennél fogva már legközelebb
véglegesen megalakul és hozzá kezd mű-
ködéséhez, melyben a sport minden igaz
barátja bizonyosan örömmel vesz részt. Meg-
említjük még, hogy az egylet ideiglenes jegy-
zője Szunyogh Péter és hogy a jóváhagy-
zott alapszabályokat, Szunyogh Sza-
boles orsz. képviselő szerkeszté, akitől az
egylet alakításának eszméje is ered.

— Az ág. h. evang. elemi iskolát segélyző
fillér egylet által 1888. évi Január hó 11-én
szerdán a „Korona” vendéglő fogadó termében
rendező táncz estét a lo m m a l egybe-
kötött t h e a s t e l y tartatik. Belépti jegy
személyenként 1 ft 50 kr. Az összegbe az e-
zélra felkért fiatal hölgyek által felszolgá-
landó teák és hideg étkek ára is bele van
számítva. Kezdeté 8 órakor. — Zenész Rózsa
Károly. Jegyek előre válthatók Beke László,
Benyáts Emil, Forgács Károly, Szepessy
Antal és Zádor Lajos urak üzleteiben és este
a pénztárnál. Felülírtétek készpénzzel fogad-
tatnak és hirlapilag nyugtáztatnak. A ren-
dező bizottság.

— A népkonyha javára újabbán követke-
ző adományok tettek: Oscher Márton egy
kenyér, Braun Miksáné 1 frt. N. N. 1 frt.
N. N. 1 frt. Biedermann Edéné 10 kgr. liszt
5 klg. borsó, 5 klg. só, 5 klg. rizs, öt klg.
paszuly. Gelbergerné Dávidné 1 frt. Balkányi
Béla 1 frt. Guttman Jakabné 2 frt. Scheer
Jakabné egy zsák krumpli, Grünwald Ber-
nátné 2 klg. só 6 ltr paszuly. B. H. 2 frt.

— Honvéd őrmesterek bálja. Városunk-
ban állomásozó honvéd őrmestereink minden
tekintetben ki akarnak tenni magukért, —
Már a napokban közöltük volt, hogy mily
diszes tánczvigalmat rendeznek, és hogy azt
még fényesebb siker koronázza, sikerült a de-
rék honvéd őrmestereinknek illetve, a bábi-
zottságnak szenttormai Bobory György alezre-
des uró ó nagyságát bálányál megnyerni.
A meghívók már szétküldettek, és a diszes
kivitelű tánczrendekről csak annyit árulhatunk
még el, hogy azok Dávidházy helybeli jöhír-
nevű könyvkötő műhelyében készülnek.

— Jegyesek examenje. Szászország né-
mely községében különös kellemességgel jár
a frigykötés. Így pl. Merkovitz parochiában
egy „helyi szabályzat” látott napvilágot,
mely a jegyeseknek a lelkész előtt teendő
examenjéről szól. A lelkész a szabályzatot
jelentkezés alkalmával a jegyesek elé teszi
azon kérdéssel, vajjon igénybe veszik-e a
„nőtlen és hajadon” megtisztelő ezimeket. —
Azoktól, kik iránt a lelkész nyilvánuló ész-
leletet folytatán kétkedéssel viseltek, meg-
vonja a mirthus koszoru viselésének, a temp-
lo felidiszítésének, s a virágzóórásnak jogát.
Az oly párok, kik mégis jogtalanul igénybe
veszik mindezt — bár megokostak, de a
lelkész által utólagos korholásban részesülnek,
s egyzersmind a lelkész jogában áll „az es-
ketési szónoklatba a legközelebb érdekeltek
számára nem nagyon sértő, de könnyen meg-
érthető intó szavakat fűzni.” — Ha a tiszte-
letbeli jelző — legény és hajadon — jogta-
lanul használtattak, az előfordult részedésről
névelhallgatással az újvi jelentésben említés
teendő s ez a község tudomására hozandó. —
Ugyancsak biztató dolgok a házasodni készü-
lők számára.

— Énekelve ment be. A kalapja tiz he-
lyen is lyukas volt, mégis legényesen félre-
esapta, rongy volt mindene az utolsó szálig,
még se tért ki senkinek. Hiszen nem is tu-
dott szegény. Olyan volt a járása, mint a
chínai császár névalírása és minden lépése
mint egy-egy sanskrit betű.
Aztán meg torkaszakadtából ordította a
főtéren végig, hogy:
— Ha benyulok a kis lajmbi zsebé-
be...!
Pedig nem is volt lajlíja szegénynek,

és ha lett volna is, mi lett volna a zsebében
egyéb, mint egy filelten gomb.

Aztán szeliden oda ment hozzá egy
rendőr.
— Ne énekeljen bácsi!
Persze hogy azt felelte reá:
— „Ha benyulok...
Jött a második is. Karontogták, hanem
mégse hozták ki a sanskrit betűkhöz hason-
lító lépésekből.

— És énekelj végig... végig.
Nem bánta, ha beviszik, csak kiénekel-
hesse magát.

Mikor a városházán a dutyi ajtaját rá-
lakolták, akkor is kihangzott a bánatos dal
egy egy hangja:
— „Ha benyulok...“

S z i n h á z .

A karácsonyi ünnepeken nagy számu
közönség gyűlt a színházba. Első este „Mi-
k á d ó” került színre, még pedig a színházi
nyugdíj intézet javára. A közönség most is
jól mulatott rajta, mintha elő-zür látta volna.
Tegnap pedig az „I g m á n d i k i s p a p”
adatolt felt hág előtt. A szereplők játékán meg-
érett egy kissé a karácsony, de hát ezt meg-
bocsájtotta a közönség, s a tapsokkal sem
fukarkodott.

Békéssy Rózsa, színházunk kedvelt tagja,
akit hosszas betegsége távol tartott a szí-
n padtól, családja körében Budapesten már fel-
épült s egy ma érkezett távirati értesítése
szerint a „F r a n c i l l o n” ban kíván először
fellépni. Az igazgatóság Dumas e pompás
színművét Péntekre tüzte ki s ekkor majd
alkalma lesz közönségünknek bizonyosságot
adni tömeges megjelenése által e kedves szí-
nészünk iránti érdeklődéséről.

— Színházi műsor. Szerdán: „Me-
thusalem herezeg” (Strausz operetteje új betu-
nulással először) Csütörtökön: „Prole-
tárok” (ez idejében először) Pénteken:
„Francillon” (Békéssy Rózsa k. a. első fellépte)
Szombaton: „Methusalem herezeg” ope-
rette másodikor. Vasárnap: „Argyil és
Tündér Ilona” nagy újvi képpel.

A színházi kedvezményes jegyekre nézve
az igazgatóság visszaállítja a mult évi rend-
szert, mely a mostaninál sokkal helyesebbnek
bizonyult. Ugyanis ezután az egyleti helyisé-
gekben ismét csak a 2 kros utalványokat kell
megváltani, s a színházi jegyek kedvezmé-
nyes-ára a színházi pénztárnál lesz kiízetendő.
Igy tehát ezután utalványokat akár egy
egész időnyre válót is válthatnak az egyletek
tagjai, hogy így a mikor színházba akarnak
menni, kéznél legyen az utalvány, melylyel
első színházi jegyet válthatni.

CSARNDOK.

Gyermekek hajdan és most.

Zola Emiltől.

1.
Vidékről jösz Ninon, igazi nyári tartó-
kodásból, a hol illatos a fű és tág a látkör.
Nem vagy együgyű, hogy divatos fürdőbe
menj, a hol ugyanaz a környezet és az élet-
mód, mint a nagyvárosban. Puhá fészkét
személtél ki magadnak Burgundiában, fehér
házikót, a mely a fák közé van rejtve. Itt
nyaralsz a friss és egészséges levegőben. S
ha ilyenkor néha egy két napra a városba
jössz, barátinid meg vannak lepve oreáidtól,
a melyek oly frissnek mint a reggeli szellő, s
pirosabbak, mint a későnőző alma.

Ajkad olyan édes; fogadni mernék, hogy
csak tegnap ettél cseresznyét. Ez onnan van
mivel nem vagy divatbábu, a mely a tövisek-
től s a darázsoktól fél. Bátran jársz kelsz a
nápban s jól tudod, hogy a nyakad fénylik,
mint a borostyán; végig szaladsz a mezőn
egyszerű vászonruhában s nagy kalappal fe-
jeckéden, akár csak egy igazi paraszta-
szony, a mező és rét jó barátja. A gyü-
mölcsöt magad téped a fáról, hevülten s tel-
ve jókedvel térsz vissza hajlékodbá; büszke
vagy rózsaszínű karcokra, a melyeket a tö-
visok kacsoidon ejtettek.

Mit csinálsz majd decemberben? Sem-
mit. Unatkozni fogsz, mert nem vagy divat-
hölgy. Emlékszel még, mikor egy este bába
vezettelek? Vállaid moztelenek voltak s te
reszkettél a kocsiban. A teremben nagyon
forró volt, a csillár vakító fényt árasztott s
te előzékenységből nem táncoltál, hanem a
legyező mögé rejtéd ásitásodat. Mikor haza
jöttünk, hervadt bokrétdádra mutatva így
szóltál hozzám:

— Nézd ezeket a virágokat, meghalnék
miként ők, ha ebben a forró légkörben kel-
lene élnem. Szép tavaszom, hol vagy?

Nem megyünk többé a bába, Ninon.
Itthon maradjunk kedves kandallónk mellett.
Szeretni fogjuk egymást, s ez lesz a legjobb
szórakozásunk.

Emlékszem mit szóltál egy nap hozzám:
„Igazán mi nők nagyon henyé életet folyta-
tunk!” E szavak megmaradtak emlékezetem-
ben. A férfi magához ragadta az egész hasz-
nos munkát s nektek csak a veszélyes álmo-
dozást hagyta meg. Mit is gondolkoztok az
ember, ha egész napon átköt vagy himez?
Légyváratok építenek a nők, elszunyadnak
mellette, mit Csipke rózsá király kisasszony,
abba a reményben, hogy az első arra járó
lovag csókja föl fogja ébresztetni.

— Atyám derék ember volt, a ki ott

hon neveltetett, — így mutattad be magad
nekem, nem jartam egy iskolába azokkal a
csinos bábuokkal, a kik a nevelőben imakönyv-
ben rejtegetik a hadnagyoescák leveleit. Pi-
gyelmeztetek arra is, hogy nem tanultam
soha hajlongani! ha köszöntök, egészen ter-
mészetes módon teszem azt. Tánczmeisterem
nem oktatott arra, hogyan kell a szemeket
lesitni, mosolyogni s az arczal hazudni.
Főkéletesen járattan vagyok abban a kaczér
magaviseletben, a mely a mai leánynevelés-
nek javarészt képezi. Szabadon nőttem föl,
mint egy erőtlen növény, s ez az oka,
hogy a párisi levegőben csaknem megfúl-
ladok.

II.

Nemrég, egy szép tavaszi napon, a Tuil-
leriákban egy gesztenyefa árnyékában ültem.
A kert majdnem egészen üres volt, csupán
néhány hölgy ült ott egy csoportban, kézi
munkával elfoglalva, s gyermekek játszottak
közben, hangos nevetésükkel félbeszakítva
szomszédaink halk suttogását.

Tekintetem egy kis leányon akadt meg,
a kinek fiatal anyja csekély távolságban
tölem barátinójával csevegett. Szőke apróság
volt, alig olyan magas, mint egy asztal, de
egész magaviselete már nagyleányos volt.
Egyikét azon kedves öltözékeknek viselte,
a melyeket csak a párisi nők tudnak gyerme-
keik számára kigondolni. Hasonlított anyjá-
hoz, csakhogy még valamivel kacérabb volt,
mint az. A mama napernyőjét tartotta kezé-
ben s a fák alatt sétálgatott vele, noha ott
nem is sütött a nap. Fesztelen magatartást
próbált, kissé hanyag járást, amint ezt a
felöltöknél látta, s mivel azt hitte, hogy
senki sem figyel reá, gondosan betanulta sze-
repjét. Kedvesen mosolygott, haragos arckife-
jezést öltött, kecsesen hajlongott s végre
egy nagy gesztenyefa előtt állt meg, a hol
komoly arccal bökött vagy féltucatször.

Ez már nem volt gyermek, hanem való-
ságos kis nő. Rám ijesztett méltóságával és
ismereteivel. Még nem volt 7 éves, de már
főkéletesen jártas a kacérkodásban: bizonyo-
san azon gyermekek közé tartozott, akik
előbb tanulnak tánczolni, mint olvasni. Ilyen
gyermekeket csak nagyvárosban lehet találni
a falusiak nehézkesek, ügyetlenek s a földön
hemperegnek. Lili azonban — ez volt a kis
leány neve — a világról sem tett volna ilyes
mit, nehogy szép öltözékét elrontsa: inkább
nem játszik. Egyenesen tartja magát ólom
darabakkal terhelt ruháskájában és csak ak-
kor örvend ha látja, hogy őt nézik, s ha
hallja, hogy mondják: „Ah! mily kedves
gyermek.”

Lilike még mindig a gesztenyefa előtt
bökött. Egyszerre csak összerózkódott s ugy-
szólván harezra készült. Lehajtotta a nap-
ernyőjét, mosolyt erőltetett ajkaira s nyájás-
ságot vonásaira. Azonnal észrevettem, mi
készül. Egy másik kis leány, csinos, barna,
épen úgy öltözve, mint Lilike, jött a másik
fásorból. Barátnők voltak s arról volt szó,
hogy egymást a nagyvilági modor szabályai
szerint üdvözöljék.

A két apró kisasszony könyvedén meg-
érintette egymás kezét, areuk azt a boldog
mosolyt mutatta, a melyet a bon ton ilyen
alkalomra jónak talál, s mikor „bevégezték” a
bökölést, egymás mellett haladtak tovább,
affektált hangon beszélgetve. Játékaról szó
sem lehetett.

— Az ön ruhája csinos.
— Nekem csak a csipke tetszik; igazi
brüsszeli.

— Mama kissé rosszul volt ma reggel;
már attól tartottam, hogy el sem jöhettek.
— Látta már Teréz babáját? Pompás
kelengyéje van.

— Oné ez a napernyő? Igazán szép.
Lili elpirult. Az ernyő anyjéé volt s
azért vette magához, hogy elhomályosítsa
vele barátnőjét, a kinek egyáltalában nem
volt napernyője. Az utolsó kérdés zavarba
hozta, belátta, hogy le van győzve, ha az
igazat bevallja.

— Igen, — válaszolt kecses főhajással,
a papa lepett meg vele.

Már hazudni is tudott tehát, nemcsak
tettetni. Mindent tudott, a mi egy mai szép
nő tudományához tartozik.

E pillanatban egy körülbelül nyolcéves
kis fiú futott el mellettük. Apró talicskát
folt maga előtt, a mely tele volt kavicsok-
kal s közben nagyokat kurjantott. A kocsist
adta és csaknem meglökte Lilit.

— Milyen durvák ezek a férfiak —
mondá megvető hangon Lili, — nézze csak,
milyen rongyos ez a gyermek!

A másik „kisasszony” is megvetően mo-
solygott.

Aztán tovább mentek, miután Lili gon-
dosan elrendezte a ruháskája fodrait.

— Nézze csak ezt az ostoba nagy
leányt amott, — mondá — a fal mellett áll
s unatkozik. Tegnap megvárta tőlem, be-
mutathatná-e magát nekem. Képzeld csak,
egy kis hivatalnok leánya! Természetesen
tagadó választ adtam. Az ember csak nem
kompromittálhatja magát.

Lili diadalmasan tekintett maga körül.
Barátnője tökéletes vereséget szenvedett;
nem volt napernyője s eddig senki sem kért
engedelmet tőle, hogy bemutatthassa neki
magát. Elsápadt, mint az olyan nő, a ki ve-
télytársnője diadalát látja, karját Lili dereka
körül fogta s azon volt, hogy ruháját össze-
gyűrje, a nélkül, hogy Lili észrevenné. S
nyájasan mosolygott, olyan mosolylyal, a
mely fehér fogcskáit engedte látni.

E pillanatban rám esett tekintetük s
észrevettk, hogy figyelemmel kísérem őket.
Most már nem voltak édeskések egymás iránt,
hanem a nagy leányok kacérságával jártak
el, a kik magukra akarják vonni a figyelmét.
Egy férfi volt itt, a ki őket nézte! Éva
leányai, ti tudjátok mit jelent ez.

Egyszerre csak hangosan főkacagtak;
valami meglepte őket az öltözékemen, kétség-
kívül a kalapom, a mely nem készült a leg-
újabb divat szerint. Kikacagtak, kezeiket
szájukra tapasztva, mint azt a nagyvilági
delnők szokták tenni. Most én voltam a le-
győzött. Elsiettem s magukra hagytam a kor-
ránérett üvegházi növényeket.

III.

Kérem, Ninon, vigye magával vidékre
ezeket a kisasszonyokat, öltöztesse őket szá-
rke vászonba, hadd heverjenek a földön, a
porban s a homokban. Ha visszatérnek, osto-
bák lesznek, mint a libák, de egészségesek s
erősek. Ha pedig nőül mennek valakihez, sze-
retni fogják férjeiket s ez a tudomány sem
egészen megvetendő.

Legújabb.

A „Debreczeni Ellenőr” eredeti táviratai.

RÓMA decz. 27. A pápa az ausz-
triai és magyarországi gör. kath. püspö-
köket fogadta, köztük a fogarasi érseket,
a nagyváradi és lugosi püspököket. A
magyar zarándokok Mestreből Velenceze
felé voltak kénytelenek fordulni, miután
Bologna előtt a pálya, havazás folytán
el volt zárva és nem akarták a kará-
csont vasuti kocsiban tölteni. A zarán-
dokok jelen voltak Velenczében a pátri-
árcha által mondott nagy misén. Megte-
kintették a várost; ebéd után a tár-
saság folytatta útját Rómába. —
A társaság tegnap reggel érkezett meg
ide, hol a késedelem folytán a hivatalos
fogadtatás elmaradt. Délben közös ebéd
volt Rosettinél.

DEBRECZENI SZÍNHÁZ

Szerdán, december 28.

Új betanulással először.

Methusalem herezeg

operett 4 felv. Straustól.

Felelős szerkesztő és kiadó laptulajdonos

Vértési Arnold.

Főmunkatárs: Karczag Vilmos.

LEGUJABB

őszi és téli női ruhakelméket

dus választékban ajánl

Kunz József és Társa

C Z É G.

legtisztább

gyapjuból készült, erős avatásu
és szintartó

„BRASSÓI”

posztó és gyapjuszövetek

DEBRECZENBEN

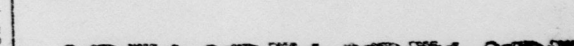
valódi minőségben

csakis

BIEDERMANN E. és FIA

posztókereskedőknél

kaphatók, hol egyszersmint a raktáron
levő Brünni és Reichenbergi szövetek
tetemesen leszállított árak mellett adat-
nak el.

A legnagyobb kész női ruha felöltők bunda és karmantyú raktár.

Gyáriáron.

Van szerencsém a nagyérdemű t. cz. közönség becses tudomására adni, hogy tülhalmazott raktáramat **leszállított áron** ajánlom, és mindenkinek alkalma nyílik,

UJÉVI

ajándékul

igen olcsó árban beszerezni a következő czikkeket: Ruhakelmét, fekete ternót, flanelleket, mesó velezt, vászon neműt, selyemárut, teliken-döket, s több e szakmába vágó czikket

Tisztelettel

STERN IZIDOR.

Dr. Ujfalussy-ház Kaszanyitzkyval szemben.

ELSŐRENDÜ
közvetítő és tudakozó intézet

DEBRECZENBEN.

UJÉVRE

a legjobb bizonyítványokkal ellátott mindennemű cselédek kaphatók és megrendelhetők

SCHWARZ MÁRTON

elsőrendű közvetítő és tudakozó intézetében
Széchenyi utca 1762. Medgyesy-ház, a „Debr. Ell.” nyomdája mellett.

Nincs többé fogfájás.

A SOULAC-I (Gironde apátság)

tisztelendő BENEDEK-rendi szerzetesek Dom Maguelonne Prior

fogvizének.

használat mellett.

2 arany-érem; Brüsszel 1880. London 1884.

A legmagasabb kitüntetések.

Boursaud Péter prior által 1373 évben feltaláltott

A tisztelendő Benedekrendi szerzetesek fogvizének használata, naponként néhány cseppet vízbe véve, megakadályozza és gyógyítja a fogak odvasságát, melyeknek fehérséget és szilárdtságot kölcsönöz, amennyiben a foghúst erősíti s teljesen egészségesé változtatja. — Valóságos szolgálatot teszünk a lap olvasóinak, midőn e régi és hasznos szert, a legjobb gyógy- és egyedüli óvszert fogfájás ellen ajánljuk.

A cég alapított: **SEGUN** 3. Rue Huguerie,

1879. Főgynök: **SEGUN** 3. BORDEAUX.

Elixir dentifrice 1 frt 50 kr. 2 frt 50 kr. és 4 frt Poudre

80 kr. és 1 frt 25 kr. Pate 80 kr. és 1 frt 25 kr.

Raktárak Debreczenben: Schwarz M. Benő, Szepessy és Kerekes kereskedéseiben s Dr. Rothschnek E. gyógyszer-tárában.

Mely cigarettapapír a legjobb?

Ezen minden cigarettázásra nézve nagyon fontos kérdés már a kétségtelenebb módon bebizonyult.

Nem üres reklám, hanem elsőrendű tudományos személyiségek által összehasonlított vegyelmések alapján a forgalomban előforduló jobb minőségű cigarettapapírok között a „Les dernières Cartouches“

Braunstein Frères gyárából.

Páris, 65. Boulevard Exelmans,

mint jóval könnyebb és legjobb cigarettapapír elismertett. Mivel ez már többi közt Dr. Pohl tanár által a bécsi vegytani egy-temen, Dr. Liebermann tanár a budapesti állami vegykísérleti állomás főnöke által megállapított 1887. júl. hóban Dr. Soyka Hygiéniai-tanár által a prágai ném. egyetemen egészségügyi szempontból újabb összehasonlító vegyelmést a lehető legfényesebb eredmény koronázta amennyiben a „Les dernières Cartouches“ cigarettapapír 28-74%-al könnyebb és hogy a dohányfüsthez 28-77%-al kevesebb idegen alkotórészt tartalmaz, mint a többi vegyelmezett papír. VALÓDI csak azon papír, melynek etiquettje mellélékelt rajzhoz hasonló és Braunstein Frères oréget viseli.

A gyár cigarettapapírjainak és cigarettahüvelyjeinek nagybani elárúsítása végett

Braunstein Frères

saját cég alatt Bécsben, II. k. Negerlegasse 8. sz. a raktárt nyitott, továbbá kapható minden nagyobb ilyenmű czikket árusító kereskedőknél

UJ DIVATU BETÜKKEL GAZDAGON BERENDEZETT NYOMDA DEBRECZENBEN.

A „DEBRECZENI ELLENŐR”

legújabb és legdivatosabb betűkkel gazdagon felszerelt

KÖNYVNYOMDÁJA

DEBRECZENBEN SZÉCHENYI UTCZA SIMON-ház

ajánkozik mindennemű nyomdai munka gyors, díszes kiállítására.

Községi és gyámi rovatos iverk, hivatalos nyomtatványok

MINDEN ALAKBAN

ÜGYVEDI ES KERESKEDELMI NYOMTATVÁNYOK

falragaszok, körlevelek, gyászjelentések, levélfejek és levélborítékok.

báii meghívók, névjegyek, füzetek és könyvek

a legjutányosabb áron állittatnak ki.

VIDÉKI MEGRENDELESEK PONTOSAN TELJESITTETNEK.

Vidéki megrendelések pontosan teljesítetnek.

Vidéki megrendelések pontosan teljesítetnek.

Debreczen, 1887. Nyomatott a „Debreczeni Ellenőr” könyvnyomdájában Széchenyi-utcaSIMON-ház.

Szerkesztőség

Széchenyi-utca SIMON-ház

HIRDET

előfizetési pénzek és valamint a lap minden közzel

Bérmerteti levele fogad

XIV. év

— Előfizetés, mely tájta, lapunk felelősége, év elején nehézségek miatt az azt szaporított kedves kikkhez az újévi fizetési felhívás leges. Amnyit hogy mi nem többet nyújtott lap rendszeren dícsereket nézve izlést sohasem ka híreket nyomtatványok zött sem adt ellen nem feleltetben nyílt den kapeziás mai sajtóviszonyok jóllékiismerett

— Lapunk nyáiban semmi eddigi dolgozommal fogna mindinkább ezután is elsődekü czikke megbi z h változatosak, referálók, tá „A bojár lezletét kezdjük is érdekes és és önálló tár A lapunk távirati politikai esz izgató b hírekről a leként táviratb előtti ország közöl, s egy nélkülözhető városi lapok hogy tartsan

A „Debrec

A SZ

Volt a zenkét évet azért csak eg Vaszilissa. A mikor édesany kalmár felesé ágyából egy ta kezébe: E végső szavair fogok halni, babát hagyha mutasd meg érn, adj enni Ha jól gondj minden bajod mekét és meg Az assz siratta, s azt hogy volt ele tes koru özve két, Vasziliss gyermeke vol ringatta mag takarékos a anyát talál. csalódott, me általán nem leány volt a irigyelték bá kát reá bizta kemény munk ve s a fagyó Elete csakug lissa zugolód lan sanyaru lett napról n